

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatele **V., a. s.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Hájkem, advokátem se sídlem v Praze 1, Na Poříčí 1071/17, za účasti **Finančního ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 8. 2005, č. j. 31 Ca 185/2005 – 13,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 8. 2005, č. j. 31 Ca 185/2005 – 13, bylo rozhodnuto ve výroku I. o spojení tří věcí ke společnému projednání, ve výroku II. o zamítnutí žalob a ve výroku IV. o povinnosti zaplatit soudní poplatek. Podanými žalobami se stěžovatel domáhal, aby krajský soud Finančnímu ředitelství v Hradci Králové (dále jen „finanční ředitelství“) nařídil pokračovat v odvolacím řízení poté, co krajský soud zrušil jeho stěžovatelem napadená rozhodnutí ve věci sdělení předpisu penále na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Zamítavý výrok krajský soud odůvodnil tím, že v případě, zruší-li krajský soud na základě žaloby správní rozhodnutí, může být jeho názor zpochybněn, neboť o zákonnosti takového rozhodnutí může být rozhodováno v řízení o opravném prostředku. V daném případě byly rozsudky, jimiž byla správní rozhodnutí finančního ředitelství zrušena a věci byly vráceny k dalšímu řízení s vyslovením závazného právního názoru, napadeny finančním ředitelstvím kasačními stížnostmi, o nichž v době vydání napadeného rozsudku nebylo dosud rozhodnuto. Za nastíněné situace, byť byly zrušující rozsudky krajského soudu pravomocné, nemůže podle názoru krajského soudu

finanční ředitelství pokračovat v odvolacím řízení, neboť musí zákonitě vyčkat výsledku řízení před Nejvyšším správním soudem. Ten totiž může ve věci zaujmout i zcela opačný názor, neboť s. ř. s. takovou možnost připouští. Krajský soud se tak neztotožnil s názorem stěžovatele, že finanční ředitelství mělo za této situace konat. Jeho vyčkávání nenaplnuje znaky nečinnosti tak, jak o tom hovoří ustanovení § 79 s. ř. s. Správní orgán ve fázi rozhodování vrcholného soudního orgánu o opravném prostředku nemůže stěžovatele zavazovat povinnostmi a ani mu přiznávat jakákoliv práva. Za takové situace by nastalý stav souběhu správního a soudního řízení vedl k právní nejistotě. Navíc správní orgán nemá v této fázi řízení ani k dispozici správní spis, neboť jej v souladu se s. ř. s. postoupil k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu. Tento právní stav nemůže změnit ani skutečnost, že finanční ředitelství jako stěžovatel nevyužilo možnosti podat spolu s kasační stížností návrh na přiznání odkladného účinku. Protože stěžovatel namítal nečinnost finančního ředitelství a domáhal se vydání třech rozhodnutí, vznikla mu povinnost uhradit soudní poplatek v celkové výši 3000 Kč (položka 14a bod 2d/ sazebníku soudních poplatků zákona č. 549/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Stěžovatel však uhradil soudní poplatek ve výši 1000 Kč, a proto mu byla povinnost doplatit poplatek ve výši 2000 Kč uložena tímto rozsudkem.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítal, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Žádný zákon neumožňuje finančnímu ředitelství „vyčkávat“. Podle s. ř. s. jsou pouze dvě možnosti. Buď finanční ředitelství může po zrušení svého rozhodnutí požádat o přiznání odkladného účinku společně s podanou kasační stížností a když mu jí Nejvyšší správní soud přizná, nemusí ve věci rozhodovat do doby právní moci rozsudku tohoto soudu. Nebo musí ve věci vydat nové rozhodnutí, a to bez průtahů protože zákon č. 377/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) žádné lhůty pro vydání rozhodnutí nezná. Námitka krajského soudu, že finanční ředitelství nemůže rozhodnout, protože nemá k dispozici správní spis, by měla jistě své místo jako jeden z důvodů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, ale o něj finanční ředitelství nepožádalo, a proto je tato námitka podle stěžovatele nedůvodná. Stejnou měrou je nedůvodná námitka o právní nejistotě. Nově vydané rozhodnutí bude řádné do doby než Nejvyšší správní soud rozhodne o podané kasační stížnosti. Pokud tento soud kasační stížnosti vyhová, bude tím zrušeno i nově vydané správní rozhodnutí. Správnost těchto argumentů podle stěžovatele potvrzuje i judikturní praxe Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 30. 3. 2005 sp. zn. 1 Afs 29/2005. Stěžovatel vyjádřil rovněž nesouhlas s výrokem krajského soudu o povinnosti zaplatit soudní poplatek ve výši 3x 1000 Kč. Protože podal jednu žalobu proti nečinnosti, je podle položky 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů povinen zaplatit 1000 Kč. Krajský soud měl možnost vyloučit žaloby do samostatných řízení a pak by byl stěžovatel povinen zaplatit 3x 1000 Kč. Ale protože to krajský soud neučinil, byla projednávána jedna žaloba, která je zpoplatněna pouze poplatkem ve výši 1000 Kč. Podle stěžovatele bylo nesprávné i spojit žaloby ke společnému projednání. To by bylo na místě, kdyby stěžovatel podal tři žaloby a krajský soud se rozhodl je spojit. Avšak stěžovatel podal pouze jednu žalobu, a proto je spojení z podstaty vyloučeno. Vzhledem k těmto důvodům stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen.

Finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že se v plném rozsahu ztotožňuje s napadeným rozsudkem a navrhlo, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Žalobou proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se může ten, kdo bezvysledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Podle § 81 odst. 1, 2 s. ř. s. rozhoduje soud na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu.

V ust. § 79 a násl. s. ř. s. je upraven institut umožňující účastníkům správního řízení domáhat se ochrany před nečinností správního orgánu. Správní orgán je nečinný, pokud nekoná přesto, že mu to zákon ukládá. V ust. § 79 je upravena pouze ochrana před nečinností spočívající v nerozhodování ve věci samé nebo nevydání osvědčení, nikoliv před jinými procesními vadami. Nečinnost při vydávání rozhodnutí se může týkat jak správního orgánu I. stupně, tak orgánu odvolacího, který po podání řádného opravného prostředku nebude v řízení dále postupovat. O nečinnost správního orgánu se však může jednat pouze v případě, že neexistuje žádná skutečnost, která by bránila v řízení činit úkony a rozhodnout. V daném případě však byla podáním kasační stížnosti vyjádřena finančním ředitelstvím pochybnost o zákonnosti rozsudků krajského soudu, jimiž byla jeho rozhodnutí zrušena s uložením povinnosti znovu o odvoláních stěžovatele rozhodnout. Protože řízení, v němž Nejvyšší správní soud rozhodne, zda finanční ředitelství má postupovat v intencích zrušujících rozsudků či nikoliv, nebylo v době rozhodování o žalobách na ochranu proti nečinnosti skončeno, nelze za tohoto skutkového stavu dovodit, že finanční ředitelství je nečinné.

Hodnocení postupu finančního ředitelství za této situace jako nečinnost, by mělo za následek nejen právní nejistotu, jak dovodil krajský soud, ale mohlo by vést ke vzniku absurdní a neřešitelné situace, neboť by zde existovalo nové rozhodnutí o odvolání vydané v souladu se zrušujícím rozsudkem krajského soudu ve věci předpisu penále a poté by Nejvyšší správní soud tento rozsudek zrušil a vyslovil opačný právní názor, přičemž tímto rozsudkem by nebylo zrušeno nově vydané odvolací rozhodnutí, jak se mylně domnívá stěžovatel. Pokud v této souvislosti stěžovatel tvrdí, že správnost jeho argumentů potvrzuje i judikturní praxe Nejvyššího správního soudu a odvolává se na usnesení tohoto soudu ze dne 30. 3. 2005 č. j. 1 Afs 29/2005-75, jedná se o dezinterpretaci, k níž došlo zřejmě v důsledku nepozorného čtení odůvodnění usnesení. V citovaném usnesení, jímž bylo rozhodováno o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podaném Finančním ředitelstvím v Brně, citace části odůvodnění, kterou přisuzuje stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu, je ve skutečnosti argumentace tohoto finančního ředitelství, které ji uvedlo na podporu svého návrhu.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu je nedůvodný i stížní bod, v němž stěžovatel namítal nesprávné stanovení výše soudního poplatku. Podle položky 14a bod 2 písm. d) sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, činí poplatek za žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení ve věcech správního soudnictví v ostatních případech 1000 Kč. V daném případě byla dne 12. 8. 2005 doručena krajskému soudu žaloba proti nečinnosti, kterou se stěžovatel domáhal vydání rozsudku,

jímž bude finančnímu ředitelství uložena povinnost vydat rozhodnutí ve věcech označených v rozsudcích Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 31 Ca 154/2004, 31 Ca 136/2004 a 31 Ca 147/2004. Tato žaloba byla vedena pod sp. zn. 31 Ca 185/2005. Poté krajský soud vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku ve výši 1000 Kč, který jej ve výši stanovené soudem zaplatil. Následně, aniž bylo vydáno usnesení podle § 39 odst. 2 s. ř. s., byl dán soudní kanceláři pokyn, aby byly založeny 2 nové spisy na rozhodnutí finančního ředitelství č. j. 675813082004-Šp a č. j. 6679/110/2003-Ri. Tyto spisy byly vedeny pod sp. zn. 31 Ca 192/2005 a 31 Ca 193/2005. O tomto neprocesním úkonu nebyli účastníci řízení vůbec uvědoměni, a proto také stěžovatel namítal v kasační stížnosti, že nebyl důvod ke spojení věci. Tento postup pak byl završen tím, že součástí výroku rozsudku je výrok I. o spojení těchto tří věcí přesto, že k vyloučení vůbec nedošlo. Ale i kdyby tomu tak bylo a krajský soud nejprve věci v souladu s § 39 odst. 2 s. ř. s. vyloučil k samostatnému projednání a následně se zcela nesmyslně rozhodl zase je spojit, opět by musel o tomto procesním úkonu vydat usnesení podle § 39 odst. 1 s. ř. s., a teprve po jeho doručení účastníkům řízení a nabytí právní moci by mohl rozhodnout ve věci samé. Tyto vady však nemohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve výroku IV. Krajský soud totiž nesprávně vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku pouze ve výši 1000 Kč, neboť byť formálně v jednom podání, jednalo se ve skutečnosti o tři žaloby na ochranu proti nečinnosti, a za každou žalobu, jak je uvedeno v sazebníku poplatků, je povinen žalobce zaplatit poplatek ve výši 1000 Kč.

Nejvyšší správní soud proto z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a finančnímu ředitelství s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu